

Egentliga Finlands vålfärdsområdes och vålfärdsområdeskoncerns grunder för intern kontroll och riskhantering

Vålfärdsområdesfullmäktige i Egentliga Finlands vålfärdsområde 14.6.2023 § 89

Innehållsförteckning

1	Legislativ grund och tillämpningsområde	1
2	Mål för och syfte med den interna kontrollen och riskhanteringen; begrepp.....	1
3	Syftet med och uppgifter för den interna kontrollen.....	2
4	Uppgifter och ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen	2
5	Övergripande intern kontroll och riskhantering som del av lednings- och förvaltningssystemet.....	3
6.	Utvärdering av och rapportering om den interna kontrollen och riskhanteringen.....	4
7	Redovisningsskyldighet	4

1 Legislativ grund och tillämpningsområde

Enligt 22 § i lagen om vålfärdsområden (611/2021) fattar vålfärdsområdesfullmäktige beslut om grunderna för intern kontroll och riskhantering.

Syftet med grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen är att förstärka och förenhetliga god förvaltning och ledning i vålfärdsområdeskoncernen, och de gäller alla organ och ledningen i vålfärdsområdeskoncernen samt all verksamhet som vålfärdsområdet företar sig och ansvarar för genom ägande, styrnings- och tillsynsansvar samt andra åtaganden.

Beträffande den interna kontrollen och riskhanteringen är dessutom det som föreskrivits i vålfärdsområdets förvaltningsstadga, anvisningen om den interna kontrollen och riskhanteringen samt i andra direktiv och bestämmelser i kraft.

2 Mål för och syfte med den interna kontrollen och riskhanteringen; begrepp

Den interna kontrollen och att riskhanteringen ordnas ändamålsenligt berör alla organ som hör till Egentliga Finlands vålfärdsområde och dess koncern och den redovisningsskyldiga ledningen.

Målet med den interna kontrollen och riskhanteringen är att säkerställa att de mål som ställts för vålfärdsområdet och vålfärdskoncernen uppnås och att verksamheten är resultatrik.

Den interna kontrollen är en del av vålfärdsområdets ledningssystem och ett verktyg för vålfärdsområdets ledning och förvaltning. Syftet med kontrollen är att främja effektiv ledning av organisationen, riskhantering, utveckling av verksamheten och utvärdering av resultat. Den interna kontrollen omfattar bl.a. intern revision, riskhantering, överensstämmelse inkl. avtalsövervakning och krav för beredskap, god förvaltningssed samt egenkontroll.

Med den interna kontrollen avses i allmänhet alla de verksamhets- och tillvägagångssätt genom vilka de redovisningsskyldiga och cheferna försöker säkerställa att

- välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet är ekonomisk och resultatrik,
- informationen som utgör grunden för beslut är tillräcklig och pålitlig,
- bestämmelserna i lagen, myndighetsanvisningar, organens beslut och ledningens anvisningar följs,
- egendomen och resurserna tryggas och riskhanteringen är systematisk och heltäckande.

En risk är osäkerhetens inverkan på målen. Inverkan är en avvikelse från det förväntade, på gott och ont.

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen. Med riskhanteringen avses systematiska tillvägagångssätt med hjälp av vilka

- man identifierar och beskriver risker som är förknippade med välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet
- man utvärderar hurdan betydelse riskerna har och hur sannolikt de realiserar samt
- man definierar verksamhetssätt för att hantera, kontrollera och rapportera om riskerna.

Syftet med riskhanteringen är att upprätthålla och utveckla övergripande riskhantering samt att rapportera om operativa risker, ekonomiska risker, skaderisk och strategiska risker. Genom riskhanteringsåtgärder säkerställs det att ledningen för organisationen har behövlig och uppdaterad information om risker och planer för att hantera risker till sitt förfogande.

3 Syftet med och uppgifter för den interna kontrollen

Den interna revisionen utvärderar på ett objektiva och oberoende sätt organiseringen av den interna kontrollen, riskhanteringen, koncernövervakningen, egenkontrollen och avtalshanteringen och hur dessa utfallit, rapporterar om utvärderingen och föreslår åtgärder för att utveckla kontrollmetoderna och systemet. Den interna revisionen rapporterar till välfärdsområdesdirektören och välfärdsområdesstyrelsen.

I revisionen koncentrerar man sig i synnerhet på egendomsskydd, verksamhetens laglighet, effektiv användning av resurser och tillförlitlighet av information som används i beslutsfattandet. Dessutom lägger den interna revisionen fram utvecklings- och förbättringsförslag som är förknippade med verksamheten för det interna kontrollsystemet. När den interna kontrollen utvärderas används det vid behov externa sakkunniga som hjälp.

Med den interna revisionen avses det en revision som sker på uppdrag av välfärdsområdesdirektören eller välfärdsområdesstyrelsen. Den interna kontrollen har även rätt att självständigt besluta om kontroll- och konsultationsuppgifter och om hur de riktas till välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet.

4 Uppgifter och ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om grunderna för välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens interna kontroll och riskhantering och förutsätter att det i alla välfärdsområdeskoncernens funktioner och på alla nivåer inom organisationen finns tillräcklig intern kontroll och riskhantering.

Välfärdsområdesstyrelsen godkänner instruktionerna och förfaringssätten för den interna kontrollen och riskhanteringen samt övervakar att den interna kontrollen och riskhanteringen verkställs framgångsrikt i enlighet med instruktionerna. Utöver definierande av noggrannare uppgifter och ansvar, verksamhetssätt och rapporteringsskyldigheter i riskhanteringen och den interna kontrollen ska det i de direktiv som välfärdsområdesstyrelsen ger ges anvisningar om, hur de risker som välfärdsområdesfullmäktige beslutat årligen om i budgeten beaktas samt uppföljs och rapporteras i resultatområdena.

Nämnderna ansvarar inom sitt uppgiftsområde för ordnandet av den interna kontrollen och hur den genomförs, övervakningen av genomförandet och resultatet. Den interna kontrollen omfattar riskhanteringen, egenkontrollen, beredskapen, den goda förvaltningen och lagenligheten, dvs. överensstämmelsen, samt

avtalshanteringen. Nämnden rapporterar enligt de godkända anvisningarna till välfärdsområdesstyrelsen om genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och om de centrala slutsatserna.

Välfärdsområdesdirektören svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen samordnas och organiseras på ett sätt som tryggar en laglig och resultatrik verksamhet i välfärdsområdet. Välfärdsområdesdirektören genomför för sin del uppgifter inom den interna kontrollen, inklusive egenkontroll, beredskap, god förvaltning och lagenlighet.

De ledande tjänsteinnehavarna/resultatområdesdirektörerna har som uppgift att genomföra den interna kontrollen och riskhanteringen inom sitt ansvarsområde och att i enlighet med de godkända anvisningarna rapportera om hur de organiseras och om övervakningen av resultaten.

Varje närmaste chef svarar för fungerande metoder för den interna kontrollen, identifieringen och bedömningen av risker, genomförandet av fungerande riskhanteringsåtgärder och rapporteringen som den underställda verksamheten förutsätter och de rapporterar i enlighet med de godkända anvisningarna.

Styrelserna och de verkställande direktörerna för koncernsammanslutningarna svarar för hur den interna kontrollen och riskhanteringen organiseras i sammanslutningarna och för resultaten. Koncernsammanslutningarna rapporterar i enlighet med koncerndirektivet till koncernledningen och den interna revisionen om hur den interna kontrollen och riskhanteringen organiseras, om resultaten och hanteringen av betydande risker.

5 Övergripande intern kontroll och riskhantering som del av lednings- och förvaltningssystemet

Den interna kontrollen och riskhanteringen är en del av välfärdsområdets och välfärdskoncernens lednings- och förvaltningssystem, beslutsfattande samt planering och uppföljning av den strategiska och operativa verksamheten och ekonomin, reagerande på avvikelser och utvärdering av resultat. Den interna kontrollen och riskhanteringen ska vara övergripande och den ska genomföras i alla funktioner och på alla nivåer i organisationen. Riskhanteringen ska omfatta alla riskklasser, både interna och externa.

Syftet med den interna kontrollen och riskhanteringen är att säkerställa att de ställda målen uppnås och att verksamheten är resultatrik. Den interna kontrollen och riskhanteringen separeras inte från annan verksamhet som inriktar sig på att uppnå målen utan de är en fortlöpande del av den dagliga ledningen, styrningen och utförandet av arbete. Den interna kontrollen genomförs

bl.a. som tydliga fördelningar av uppgifter, befogenheter och ansvar, kontroll- och rapporteringsskyldigheter, skyddande av uppgifter och datasystem, tryggnad av egendom, avtalshantering.

Fungerande intern kontroll förebygger och avslöjar också oegentligheter. Det är ledningens skyldighet att genomföra den interna kontrollen för att förebygga och observera oegentligheter samt att ingripa i de observerade oegentligheterna. Som oegentlighet anses olika gärningar som är oärliga, oetiska eller som bryter mot välfärdsområdeskoncernens anvisningar eller som strider mot lag.

Organen och koncernsammanslutningarna underställda välfärdsområdesstyrelsen ska i samband med uppgörande av budgeten analysera förändringar i verksamhetsomgivningen, identifiera risker som hotar målen, bedöma deras effekter och hur sannolikt de realiserar samt ska göra upp behövliga planer och planera åtgärder för att hantera riskerna.

Metoder för riskhanteringen är alla processer, verksamhetsprinciper, apparater, praxis eller andra åtgärder som bidrar till att undvika risken (ISO 300).

Organen och koncernsammanslutningarna rapporterar om de mest betydande riskerna och utvecklingen av riskhanteringen som en del av uppföljningen av och rapporteringen om verksamheten och ekonomin.

6. Utvärdering av och rapportering om den interna kontrollen och riskhanteringen

Resultaten av den interna kontrollen och riskhanteringen utvärderas som en del av verksamhetsberättelsen.

Organen underställda välfärdsområdesstyrelsen ska behandla det egna uppgiftsområdets redogörelse för de mest betydande riskerna och ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och åtgärderna för att rätta till de observerade bristerna. Redogörelserna ska grunda sig på ett dokumenterat material. Den interna revisionen bereder utifrån redogörelserna ett redogörelseavsnitt om den interna kontrollen och riskhanteringen som fogas till verksamhetsberättelsen och som välfärdsområdesdirektören presenterar för välfärdsområdesstyrelsen. Välfärdsområdesstyrelsen ger i verksamhetsberättelsen en uppskattning om de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna, ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och åtgärderna för att rätta till de observerade bristerna samt om koncernövervakningen.

Ifall det under en räkenskapsperiod observeras betydande brister eller risker i den interna kontrollen, ska organen och tjänsteinnehavarna underställda välfärdsområdesstyrelsen och koncernsammanslutningarna omedelbart rapportera om dem och om de metoder med vilka de hanteras till den som har övervakningsansvar. De som har övervakningsansvaret ska utifrån rapporteringen vidta behövliga åtgärder.

Det har getts noggrannare anvisningar om rapporteringen bl.a. i välfärdsområdets anvisning om den interna kontrollen och riskhanteringen.

7 Redovisningsskyldighet

Enligt 130 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ges det i revisionsberättelsen bl.a. ett utlåtande om organiserandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och koncernövervakningen samt ett förslag om beviljande av ansvarsfrihet och om en eventuell anmärkning som riktas till en redovisningsskyldig.

Den som är redovisningsskyldig har ansvar för organiserande av riskhanteringen och den interna kontrollen i den verksamhet som hen leder och för deras kontinuerliga upprätthållande. Att vara redovisningsskyldig betyder att den redovisningsskyldigas agerande förs till välfärdsområdesfullmäktige för utvärdering, det kan i revisionsberättelsen riktas en anmärkning till hen och hen kan nekas ansvarsfrihet för både det som hen själv och det som någon av hens underordnade har gjort eller låtit bli att göra. Även om personen inte är redovisningsskyldig på det sätt som avses i lagen, ska hen naturligtvis sköta sina uppgifter med vederbörlig omsorgsfullhet och att personen saknar positionen som redovisningsskyldig befriar inte cheferna från tillsynsansvaret för verksamheten.

Den högsta ledningen, i synnerhet den redovisningsskyldiga ledningen, har ett särskilt ansvar och en särskild skyldighet att agera enligt god lednings- och förvaltningssed och etiska utgångspunkter samt att ingripa i de avvikelser som kommer fram i verksamheten.